

Resolutioner – Svenskar i världen

Uppehållstillstånd för medföljare till svenska medborgare

Centerpartiet har drivit på för att utlandssvenskar ska undantas försörjningskravet i den nya migrationslagen när de vill flytta hem till Sverige med sin familj. Det fanns även stöd för detta i Migrationskommittén som presenterade sitt betänkande under hösten 2020. Migrationskommittén föreslår därför att utlandssvenskar ska undantas försörjningskravet. Om förslaget röstas igenom under våren 2021 kommer utlandssvenskarna att undantas. Om förslaget inte röstas igenom och en återgång sker till utlänningslagen kommer utlandssvenskar inte heller omfattas av försörjningskravet.

Centerpartiet står bakom den huvudregel som innebär att en ansökan om uppehållstillstånd ska göras från utlandet och vara klar innan inresa till Sverige. I vissa enstaka fall kan undantag göras. Däremot är det önskvärt att handläggningstiderna förkortas. Idag kan man få vänta flera år på att en ansökan behandlas. Vi anser att det även fortsättningsvis ska vara Migrationsverket som gör bedömningen av hur olika ärenden ska prioriteras.

Särskild valkrets för utlandssvenskar

Vi ser inte ett behov av en separat valkrets för utlandssvenskar utan anser att ordningen med att man röstar i den valkrets man flyttat från är ett fungerande system. Däremot måste både berörda myndigheter och de politiska partierna blir bättre på att nå ut till utlandssvenskarna med information inför valet. Centerpartiet gjorde också en särskild satsning mot utlandssvenskar i förra valet.

Underlätta vid ansökan om nytt pass för utlandssvenskar

Hur mycket ett pass kostar är ingen politisk fråga men vi är positiva till att kostnader för passhantering hålls nere. Samtidigt är det viktigt att den som utfärdar passen får sina kostnader täckta. I den mån säkerheten kan upprätthållas är vi positiva till att mer av passhanteringen kan ske digitalt. Det kan vara ett sätt att både sänka kostnaden och att underlätta att ansöka om nytt pass.

Resolution om Vilande SGI vid utflytt

Vi tycker att systemet med att vissa personkategorier av utsända kan behålla sin SGI under utlandsvistelse är bra. Att utöka reglerna till att omfatta alla svenska företags utsända personal med medföljande hade varit en stor utökning av den personkrets som undantaget omfattar idag. Att arbeta utomlands en lägre period kan medföra konsekvenser och det är viktigt att tydlig information ges till de som lämnar Sverige för att undvika oväntade överraskningar vid återkomsten till Sverige. Det är viktigt att veta vilka överenskommelser som finns mellan Sverige och det land där man ska arbeta. Det är även viktigt att anmäla in så fort det blir en förändring i ens situation för att inte förlora sin SGI och sitt skydd.

Bevara utlandssvenskars folkbokföring i det statliga personadressregistret SPAR

Det finns ett antal saker som bör göras för att underlätta för svenska medborgare att flytta hem igen. Ingen ska automatiskt bli av med sitt medborgarskap som ibland sker idag. Den som vill avsäga sig sitt medborgarskap måste få göra det frivilligt. Det är alldeles för svårt att få information om vad som gäller för till exempel sjukvårdsförmåner för utlandssvenskar, något som kan vara bra att veta om man funderar på att flytta hem.

Vi vill också jobba för tydligare gemensamma regler i EU, som gör det lättare att köpa hus eller lägenhet i Sverige när man bor utomlands. Vi vill se över hur man lättare ska kunna få tillbaka sin kreditvärdighet efter en återflytt. När det gäller de som betalar SINK-skatt bör dessa finnas med i Statens personadressregister med samma kreditvärdighet som om de vore bosatta i Sverige.

Internet och telefoni för utlandssvenskar

Det finns ett antal saker som bör göras för att underlätta för svenska medborgare att flytta hem igen. Frågan om abonnemang har flera bottnar. I första hand handlar det om att företagen som säljer tjänsten

måste kunna vara säkra på att köparen kan betala. Därmed är det också en fråga som i hög utsträckning rör avtalsfriheten mellan säljare och köpare. Däremot är det viktigt att lagstiftningen underlättar denna form av problem. Därför vill Centerpartiet se över hur man lättare ska kunna få tillbaka sin kreditvärdighet efter en återflytt. När det gäller de som betalar SINK-skatt bör dessa finnas med i Statens personadressregister med samma kreditvärdighet som om de vore bosatta i Sverige. Nyligen remitterades förslaget om ”Säkrare samordningsnummer och bättre förutsättningar för korrekta uppgifter i folkbokföringen”. I denna lyfts bl.a. problematiken kring tecknande av exempelvis e- och telefonabonnemang. Vi inväntar behandlingen av denna för att se vilka ytterligare steg som kan tas för att underlätta tecknande av abonnemang.

Förnyelse av svenskt körkort i utlandet

Centerpartiet delar er uppfattning och har agerat i ärendet. År 2019 motionerade vår ledamot Kerstin Lundgren på detta tema och hon har även interpellat i samma fråga. Vår linje är att regeringen måste vidta de åtgärder som krävs för att personer verksamma utanför EES enklare ska kunna förnya sitt svenska körkort. Frågan har varit uppe i riksdagens utskottsarbete och trafikutskottet konstaterade i sitt betänkande att detta kunde innebära ett problem och att utskottet förväntade sig att frågan skulle lösas. Det är hög tid för regeringen att ge Transportstyrelsen i uppdrag att finna en lösning på problemet. Detta måste vara ett problem som gäller för många länder inom EES så här förutsätts att direktivet kan kompletteras för att säkerställa en smidig förnyelse av körkort. Vi kommer att bevaka frågan framgent och kan konstatera att regeringen inte prioriterar frågan för tillfället.

Resolution om E-röstning från utlandet

Röstdeltagandet bland utlandssvenskar är lågt och tröskeln att utnyttja sin demokratiska rätt att rösta kan höjas av långa avstånd till ambassaden. Det är viktigt att upprätthålla de säkerhetskrav som ett demokratiskt val kräver och med ett system med e-röstning har vi ännu inte sett att bland annat valhemligheten kan säkras. Redan nu finns möjligheten att brevrösta för personer som befinner sig utanför Sveriges gränser. Vi arbetar nu i 2020 års valutredning som nu pågår och där bland annat frågan om hur man kan underlätta för utlandssvenskar att delta i riksdagsval och val till Europaparlamentet utreds.

Förbättrat system av folkbokföring vid ut- och inskrivning av utlandssvenskar

Vi vill ställa krav på myndigheter att tydliggöra information för utlandssvenskar, till exempel genom en separat flik på respektive myndighets hemsida, alternativt att myndigheterna samlar all nödvändig information under ett paraply. Detta är särskilt viktigt när någon skriver in eller ut sig.

Medborgarskap efter 22 års ålder

Ett svenskt medborgarskap bör grunda sig på någon form av anknytning till Sverige som inte ligger alltför långt tillbaka i tiden. Det bör därför även i fortsättningen finnas bestämmelser om preskription. Det är viktigt att man säkerställer att den som riskerar att förlora sitt medborgarskap har fått information om att en ansökan om att behålla medborgarskapet behöver lämnas. Centerpartiet anser därför att man bör se över om ytterligare åtgärder behöver vidtas.

Personnummer till svenska medborgare födda utomlands

Folkbokföringen är central för svensk förvaltning. Därför anser Centerpartiet att det måste finnas sätt att skilja på medborgare folkbokförda i Sverige och de som inte är det. Innan samordningsnummer infördes 2000 tilldelades svenska medborgare födda utomlands ett så kallat TP-nummer. Samordningsnummer har idag en bredare funktion och Centerpartiet bedömer den nuvarande ordningen som rimlig. Däremot är det viktigt att samordningsnummer inte är ett hinder när svenska medborgare födda utomlands flyttar till Sverige varför det är viktigt att det mer sömlöst blir enklare för svenska medborgare med samordningsnummer att skaffa ett personnummer.

Värdering av internationell utbildning

Det är bekymmersamt att personer med internationell utbildning har svårigheter att få såväl praktik som arbete när de kommer hem till Sverige. Inte minst för att en internationell utbildning kan ge

viktiga globala perspektiv och nätverk som stärker Sveriges attraktionskraft som kunskapsnation. Vad gäller bedömning av kompetens utifrån internationella utbildningar finns det redan idag. Universitet- och högskolerådet, UHR har en bedömningstjänst som syftar till att värdera internationell utbildning för att underlätta såväl för arbetssökande som arbetsgivare i en rekryteringsprocess. Vi är dock kritiska till en kvoteringsmodell för arbetsmarknaden.

Engångssumma istället för månatliga utbetalningar

Idag är det möjligt att få utbetalt terminsavgifter i förväg, men det kräver intyg om att lärosätena inte accepterar annan betalning. I undantagsfall kan CSN även bevilja lån för ett helt läsår, om skolan uttryckligen kräver att det betalas på en gång. Vi anser att det är rimlig avvägning med restriktiviteten i detta för att undvika fusk.

Främjande av svenskundervisning utomlands

Att få möjlighet att behärska sitt modersmål i både tal och skrift har stor påverkan. Det är ett sätt att stärka sin kulturella identitet genom att utveckla kunskaper om inte bara språket, utan även om kulturer och samhällen där modersmålet talas. Vi ser positivt på att stärka svenskundervisningen för barn som utomlands. På vilket sätt svenskundervisningen kan stärkas utomlands till exempel i form av distansundervisning behöver vi titta närmare på.

Reglering av sjukvård och försäkringar för utlandssvenska boende utanför EU-EES och Schweiz

Huvudregeln i internationell inkomstbeskattning är att du betalar skatt i det land du bor och arbetar. Därutöver finns en stor mängd avtal mellan länder med undantag liksom särskilda inkomstskatter för utlandsboende. Detta ligger i linje med frågan om planerad vård där huvudregeln är att du är försäkrad i det land där du bor och arbetar. Eftersom utgångspunkten för den avgift en utlandssvensk i ”övriga länder” betalar för planerad vård beror på om denne kan få tillfredsställande vård till låg avgift i sitt bostättningsland eller inte, anser Centerpartiet att den nuvarande ordningen är balanserad. Däremot finns det anledning att se över fler länder kan teckna sjukvårdskonvention med Sverige. Centerpartiet ser i grunden positivt på att fler avtal upprättas för utlandssvenskars sjuk- och tandvårdskostnader.

Finansiering av högre utlandsstudier

Internationell utbildning kan ge viktiga globala perspektiv och nätverk som stärker Sveriges attraktionskraft som kunskapsnation. Att möjliggöra för fler unga att studera utomlands i form av stipendier som till exempel Nya Zeeland har anser vi är ett intressant förslag, värt att titta vidare på.

Medförande av skolpeng utomlands

Skolpengssystemet behöver ses över i sin helhet för att säkerställa resurser utifrån elevers behov. Vi instämmer i att det önskvärt att i detta även titta på hanteringen av skolpeng utomlands, eftersom det idag hanteras olika i olika kommuner. När det gäller varaktigt boende utomlands är vi kritiska till förslaget då det finns frågor kopplade till skolpliktsansvaret i detta som först och främst behöver beaktas. Däremot instämmer vi i att det är viktigt att ansvarsfördelningen är tydlig mellan skolhuvudmän och Skolverket när det gäller skolgång utomlands.

Studievägledning för främjande av utlandsstudier

Centerpartiet anser att studie- och yrkesvägledarna i högre grad bör vara en länk mellan skola och arbetsliv och vara integrerade i hela skolans verksamhet. Vi arbetar för att på olika sätt stärka studie- och yrkesvägledningen för att det ska skapa förutsättningar för etablering på arbetsmarknaden. Utredningen ”Ökad attraktionskraft för kunskapsnationen Sverige” (SOU2018:78) påtalar att Sverige behöver stärka sin koppling utomlands. Vi ser därför positivt på att studie- och yrkesvägledare kan förmedla kunskap om studier utomlands, så att det blir en naturlig del inför val av utbildning och framtid.

Sänkning av SINK-skatten

Vi håller med om problembeskrivningen och motsatte oss den höjning av SINK-skatten som infördes under förra mandatperioden. Centerpartiet var med och sänkte skatten för utomlandsbosatta från 25 %

till 20 % år 2014. Då merparten av de personer som betalar SINK är pensionärer var den sänkningen i linje med de flertalet sänkningar som pensionärer bosatta i Sverige fick på sina skatter under Alliansregeringen. SINK-skatten ska vara på en nivå så att skattesituationen är jämförbar med de grupper som är bosatta i Sverige.

Utökad sjukvård för utlandssvenskar i Sverige

Huvudregeln i internationell inkomstbeskattning är att du betalar skatt i det land du bor och arbetar. Därutöver finns en stor mängd avtal mellan länder med undantag liksom särskilda inkomstskatter för utlandsboende. Detta ligger i linje med frågan om planerad vård där huvudregeln är att du är försäkrad i det land där du bor och arbetar. Eftersom utgångspunkten för den avgift en utlandssvensk i ”övriga länder” betalar för planerad vård beror på om denne kan få tillfredsställande vård till låg avgift i sitt bopälandsland eller inte, anser Centerpartiet att den nuvarande ordningen är balanserad. Däremot finns det anledning att se över fler länder kan teckna sjukvårdskonvention med Sverige. Centerpartiet ser i grunden positivt på att fler avtal upprättas för utlandssvenskars sjuk- och tandvårdskostnader.

Fler sidor i passet

Mycket av utformningen av pass är samma för alla länder inom EU men antalet sidor i ett pass är upp till de nationella myndigheterna att avgöra, och det varierar också mellan länderna. Vi är positiva till att utöka antalet sidor i det svenska passet men det är upp till Polisen att besluta om.

Nätverk för hemkommande svenskar

Precis som ideella organisationer spelar en mycket stor roll i arbetet med etableringen av nyanlända, spelar ideella organisationer även en viktig roll för att vara hemvändande utlandssvenskar behjälpliga. Som konstaterats i andra svar vill Centerpartiet ställa krav på myndigheter att tydliggöra information för utlandssvenskar, till exempel genom en separat flik på respektive myndighets hemsida, alternativt att myndigheterna samlar all nödvändig information under ett paraply. Detta är särskilt viktigt när någon skriver in eller ut sig. Migrationsverket har exempelvis en flik på sin hemsida för den nyanlända som väntar på beslut. informationsverige.se är länsstyrelsernas webbplats med information om Sverige för den som är asylsökande eller nyligen har fått uppehållstillstånd, där det finns mycket information om ideella organisationer bland annat. Det är viktigt att hemvändande svenskar också kan möta en liknande information. Vilken plattform och hur detta bör organiseras behöver analyseras.